

2023

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af får og geder

MINISTERIET FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG FISKERI
FØDEVARESTYRELSEN

OMSÆTNING OG TRANSPORT AF DYR | Maj 2023

Vejledning om mærkning og registrering i CHR af får og geder

Denne vejledning er udarbejdet af Fødevarestyrelsen – Omsætning og Transport af dyr i maj 2023.

Foto: Colourbox

© Fødevarestyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31

2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

www.fvst.dk

Indhold

1. Hvad handler denne vejledning om?.....	4
2. Definitioner.....	4
3. Registrering af steder, hvor der holdes får eller geder	4
4. Identifikation af får og geder.....	5
4.1 Dyr født i Danmark	5
4.2 Dyr fra udlandet.....	6
4.3 Tab af identifikationsmidler	7
5. Dispensationsmuligheder for mærkning af får og geder	7
6. Registrering i CHR af flytninger af får og geder	8
7. Flytningsdokumenter skal ledsage dyrene, når de flyttes.....	9
8. Fortegnelser for besætninger med får og geder	9
9. Naboaftaler.....	10
10. Generelt om indberetninger til CHR.....	10
Bilag 1: Oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester	11
Bilag 2: Oversigt over EU-regelgrundlaget for mærkning og registrering af får og geder	13
Bilag 3: Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven.....	15

1. Hvad handler denne vejledning om?

Denne vejledning tager udgangspunkt i de dele af bekendtgørelse nr. 1159 af 8. august 2022 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler, som omhandler får og geder. Desuden vil vejledningen beskrive udvalgte dele af reglerne i forordning 2016/429/EU (også kaldet dyresundhedsloven), den delegerede forordning 2019/2035/EU og gennemførelsesforordningen nr. 2021/520/EU, der omhandler mærkning og registrering af får og geder.

Vejledningen her er med til at give dig et samlet overblik over reglerne for mærkning og registrering af får og geder, herunder registrering i Fødevareministeriets Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). Reglerne for mærkning og registrering af andre dyrearter er beskrevet i særskilte vejledninger.

Sidst i denne vejledning er der en oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester, henvisning til relevant EU lovgivning for området med mærkning og registrering af får og geder, samt en liste med udvalgte definitioner.

Vejledningen henvender sig til alle, der holder får eller geder, uanset formålet med dyreholdet.

2. Definitioner

Definitionerne følger dem, som fremgår af bekendtgørelse nr. 1159 af 8. august 2022 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler, forordning 2016/429/EU (dyresundhedsloven) og den delegerede forordning 2019/2035/EU.

”Operatøren” er det, der i CHR svarer til ejeren eller brugeren, og ”virksomheden” er det sted, hvor dyrene befinder sig. Det vil sige, at når der i Dyresundhedsloven står operatøren af en virksomhed med geder, så vil det i CHR svare til ejeren eller brugeren af en gedebesætning. Brugeren er den person eller virksomhed, der tager sig af dyrene i det daglige og vil ofte være den samme som ejeren.

Ved får forstås dyr tilhørende hovdyrarter af slægten Ovis samt dyr fremkommet ved krydsning heraf.

Ved geder forstås dyr tilhørende hovdyrarter af slægten Capra samt dyr fremkommet ved krydsning heraf.

I bilag 3 bagerst i vejledningen finder du en oversigt over de definitioner, som er vigtige at kende til, når du læser denne vejledning.

3. Registrering af steder, hvor der holdes får eller geder

Hvordan opretter du en besætning i CHR

Steder, hvor der holdes får og geder, skal registreres i CHR og får tildelt et CHR-nummer. CHR-nummeret er tilknyttet stedet og ikke ejeren af stedet. Din besætning bliver tildelt et besætningsnummer, som er det du skal bruge, når du indberetter til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du opretter en besætning i CHR.

Når du skal oprette en besætning, skal følgende oplysninger registreres:

- 1) Besætningsejers og besætningsbrugers CVR- eller CPR-nummer.
- 2) Besætningsejer og besætningsbrugers telefonnummer.
- 3) Besætningens beliggenhed (adresse).
- 4) Koordinatsæt for den største facilitet (bygning, indhegning m.v.) med dyr på stedet.
- 5) Arten (får eller geder) der holdes i besætningen.

- 6) Typen af besætning (fx hobbyfårehold eller malkegedebesætning).
- 7) Antal dyr pr. aldersgruppe under normale driftsforhold.
- 8) Perioden, hvor der holdes dyr i besætningen, hvis disse ikke er der hele året.
- 9) Praksisnummer på dyrlægepraksissen.

Du kan også vælge at indberette en forsendelsesadresse til modtagelse af øremærker.

Du skal være opmærksom på, at hvis du som ejer af en besætning lejer dig ind på en ejendom, så er det stadig dig, der skal være registreret som *besætningsejer* i CHR.

Hvornår skal du ajourføre dine oplysninger, hvis der sker ændringer

Du skal være opmærksom på, at du skal ajourføre følgende oplysninger, senest syv dage efter, der er sket ændringer:

- Besætningsejers eller besætningsbrugers CVR- eller CPR-nummer eller telefonnummer. I tilfælde af ejerskifte påhviler det den nye ejer at indberette de ændrede oplysninger til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du indberetter oplysningerne i CHR.
- Antal dyr pr. aldersgruppe, hvis der i CHR er registreret 0 dyr i en eller flere aldersgrupper, fx voksne hundyr, og hvor der er sket tilførsel af dyr til disse aldersgrupper fra egen eller andre besætninger.

Du skal mindst én gang årligt bekræfte eller ajourføre de oplysninger, som er registreret i CHR om din besætning. Du vil modtage besked fra Fødevarestyrelsen herom, enten på SMS eller med brev i din digitale postkasse. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du bekræfter eller ajourfører oplysningerne i CHR.

Du kan i øvrigt altid opdatere dine CHR-oplysninger, herunder ophøre din besætning, når den ikke længere er aktiv.

Hvornår skal du ophøre din besætning

Når du ikke længere har får eller geder, skal du huske at ophøre din besætning i CHR, senest ni måneder efter det sidste dyr er fraført besætningen. Hvis du har registreret en besætning i CHR, og der aldrig har været sket en tilførsel af dyr, skal du indberette besætningen som ophørt senest seks måneder efter besætningen blev oprettet i CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvordan du ophører din besætning i CHR.

4. Identifikation af får og geder

4.1 Dyr født i Danmark

Hvordan skal du mærke dine får og geder

Alle får og geder i Danmark skal identificeres med to identifikationsmidler, der er godkendt af Fødevarestyrelsen. Dog gælder der særlige regler for zoologiske haver o.l. Se mere herom i afsnit 5.

Får og geder skal være mærket med to identifikationsmidler, hvoraf det ene skal være synligt.

Du skal mærke hvert dyr på én af følgende måder:

1. To almindelige øremærker.
2. Et almindeligt øremærke og et almindeligt kodemærke.
3. Et almindeligt øremærke og et elektronisk øremærke.
4. Et almindeligt øremærke og en chip.

5. Et almindeligt øremærke og en vombolus.
6. Et almindeligt øremærke og et elektronisk kodemærke.

Et kodemærke er et mærke, der sættes om kodebenet på dyret, dvs. nederst på dyrets ben. En vombolus er en cylinderformet beholder, der indeholder en chip, og som lægges i vommen (maven) på dyret. Ved anvendelse af chip, skal denne indeholde landekode '208' samt CHR-nummer + løbenummer.

Hvis du vil mærke dit dyr med to bøjleøremærker, skal det ene af de to bøjleøremærker være elektronisk.

Du skal være opmærksom på, at dyr, der skal udføres fra Danmark til andre EU-medlemslande, *skal* være mærkede med et elektronisk identifikationsmiddel, dvs. én af mulighederne i punkterne 3-6.

Dyr, der slagtes i Danmark, inden de er 12 måneder gamle, kan nøjes med ét mærke, og det kan enten være ét almindeligt øremærke eller ét almindeligt kodemærke. Og du kan selv vælge, om mærket skal indeholde CHR-nummeret for det sted, hvor dyret er født, eller en individuel identifikationskode, der er unik for hvert enkelt dyr.

Øremærkerne skal være gule.

Øremærker, der anvendes frivilligt, må ikke være gule, røde eller hvide.

Dyr, der dør inden de er ni måneder gamle, skal ikke mærkes

I nogle tilfælde kan det være, at du ikke behøver at mærke dine får og geder. Det gælder i følgende tilfælde:

1. Lam eller kid under ni måneder, der dør eller aflives, og derefter føres direkte til et forarbejdningsanlæg, en zoologisk have eller en virksomhed omfattet af artikel 18 i forordning om animalske biprodukter.
2. Lam eller kid under ni måneder, der dør eller aflives, og derefter føres direkte til et køle- eller fryseanlæg eller en afhentningsplads, der alene modtager dyr fra besætninger med samme ejer.

Hvem er ansvarlig for at mærke

Det er ejeren af dyrene, som har ansvaret for, at dyrene bliver korrekt mærkede.

Som ejer af en fåre- eller gedebesætning skal du sikre dig, at identifikationsmidlerne kun anvendes til mærkning af får og geder på den ejendom, hvortil identifikationsmidlerne er udleveret.

Du må ikke fjerne, ændre eller udskifte identifikationsmidler uden at have fået en tilladelse fra Fødevarestyrelsen.

I bilag 1 bagerst i vejledningen kan du se, hvor du kan bestille identifikationsmidler (øremærker og chip mv.) samt se et link til en liste over godkendte leverandører. Dette er leverandører, der udbyder identifikationsmidler, som opfylder Fødevarestyrelsens krav for anvendelse i Danmark.

Hvornår skal du mærke

Dyrene skal mærkes, inden de forlader fødselsbesætningen og under alle omstændigheder senest ni måneder efter fødslen.

4.2 Dyr fra udlandet

Hvordan skal dyr mærkes, hvis de kommer fra udlandet

Får og geder, der indføres til Danmark fra et andet EU-medlemsland, skal senest 20 dage efter indførslen mærkes med ét rødt øremærke eller ét rødt elektronisk øremærke. På den måde vil de indførte dyr være mærkede med ét udenlandsk mærke og ét dansk mærke. Undtaget fra dette er indførte får og geder, der slagtes senest fem dage efter deres indførsel samt får og geder, der indføres direkte til zoologiske haver.

Får og geder, der indføres til Danmark fra et land uden for EU, skal senest 20 dage efter indførslen mærkes med to almindelige røde øremærker, eller med ét rødt øremærke og ét rødt elektronisk øremærke. Begge mærker skal være med dansk identifikationskode. Undtaget fra dette er indførte får og geder, der slagtes senest fem dage efter deres indførsel.

Identifikationskoden er det nummer, som fremgår af øremærket.

Du skal være opmærksom på, at får og geder, der indføres til Danmark, skal mærkes i samarbejde med den lokale veterinærenhed. Inden dyrene ankommer skal du selv bestille de røde øremærker hos SEGES og dernæst kontakte Fødevarestyrelsen og aftale et tidspunkt, sådan at Fødevarestyrelsen kan være til stede, når dyrene skal mærkes.

For får og geder, der indføres direkte til zoologiske haver, kan øremærket eller det elektroniske øremærke godt være gule.

4.3 Tab af identifikationsmidler

Hvad skal du gøre, hvis et identifikationsmiddel tabes eller ødelægges

Har dyret tabt ét identifikationsmiddel?

Hvis et dyr taber det ene af sine to identifikationsmidler, eller hvis et elektronisk identifikationsmiddel ikke længere kan læses, skal du sørge for, at dyret får isat et erstatningsidentifikationsmiddel senest to uger efter, identifikationsmidlet er tabt eller ødelagt. Hvis dyret befinder sig på udendørs arealer, kan du dog vente i op til tre måneder med at sætte erstatningsidentifikationsmidlet i. Erstatningsidentifikationsmidlet skal have samme nummer som det tabte/ødelagte identifikationsmiddel. Du kan anvende et reservemærke (se nedenfor) som erstatningsidentifikationsmiddel. Det kræver dog, at dyret fortsat har ét visuelt identifikationsmiddel (øremærke eller kodemærke) med maskinel prægning.

Har dyret tabt begge sine identifikationsmidler?

Hvis et dyr taber begge sine identifikationsmidler, eller de begge er ødelagte, skal du sørge for, at dyret får isat to erstatningsidentifikationsmidler senest syv dage efter, at det sidste identifikationsmiddel er tabt eller ødelagt. Erstatningsidentifikationsmidlerne skal have samme nummer som de tabte/ødelagte identifikationsmidler. Det ene erstatningsidentifikationsmiddel kan være et reservemærke. Det kræver dog, at det andet erstatningsidentifikationsmiddel er et visuelt identifikationsmiddel (øremærke eller kodemærke) med maskinel prægning.

Erstatningsidentifikationsmiddel eller reservemærke?

Som erstatningsidentifikationsmiddel kan du benytte et såkaldt "reservemærke", der er et husgavlsformet øremærke, hvorpå du manuelt på begge sider af mærket, med permanent læsbar tekst, har skrevet dyrets identifikationskode. Herefter kan du sætte reservemærket i dyrets øre. For at anvende et reservemærke kræver det, at dyret også er forsynet med et visuelt identifikationsmiddel (øremærke eller kodemærke) med maskinel prægning.

5. Dispensationsmuligheder for mærkning af får og geder

Dispensation til kun at mærke får og geder med én chip eller én vombolus

Zoologiske haver er undtaget fra kravet om to identifikationsmidler og kan mærke får og geder med enten én chip eller én vombolus.

Andre virksomheder, der holder får eller geder af kulturelle, historiske, rekreative eller videnskabelige formål kan ansøge om dispensation til kun at mærke dyrene med enten én chip eller én vombolus.

Dispensation fra kravet om erstatningsøremærker

Du kan ansøge om dispensation til dyr, der er født med misdannede ører, små ører eller har fået ødelagt et øre, sådan at de kan nøjes med ét identifikationsmiddel.

Du kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan du anmoder om dispensation fra mærkningskravet.

6. Registrering i CHR af flytninger af får og geder

Hvem skal registrere flytninger

Når får og geder flyttes mellem besætninger, skal flytningen indberettes til CHR. Både afsender og modtager skal indberette flytningen. Du kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan du foretager indberetningen.

Hvornår skal du registrere flytninger

Du skal indberette, hver gang du modtager dyr til eller afsender dyr fra din besætning. Indberetningen skal foretages senest syv dage efter, at flytningen har fundet sted.

Hvilke oplysninger skal du registrere ved flytninger af får og geder

Følgende oplysninger skal indberettes, efter at flytningen har fundet sted:

1. Antallet af flyttede får eller geder.
2. Dato for flytningen.
3. Afsenderen af dyret/dyrene skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, hvortil dyret/dyrene er flyttet. Hvis dyret/dyrene er flyttet ud af Danmark, registreres modtagerlandet i stedet for besætningsnummeret for modtagerbesætningen.
4. Modtageren af dyret/dyrene skal registrere sit eget besætningsnummer samt besætningsnummeret for den besætning, hvorfra dyret/dyrene er flyttet. Hvis dyret/dyrene er indført til Danmark, registreres afsenderlandet i stedet for besætningsnummeret for afsenderbesætningen.

Hvis du flytter dyr mellem to besætninger, som du selv ejer, kan du nøjes med at indberette enten flytningen *ud af* din ene besætning eller flytningen *ind i* din anden besætning.

Du skal ikke indberette flytninger når:

- får eller geder flyttes til og fra græsningsarealer, hvor der kun findes dyr fra besætninger med samme ejer, eller
- får eller geder flyttes mellem besætninger, der indgår i samme naboaftale.

Det normale princip for indberetning af flytninger er, at både afsender og modtager af dyrene skal indberette flytningen til CHR. I ganske få tilfælde er der dog kun én indberetter, og det drejer sig om:

- Flytninger af døde dyr til et køle- eller fryseanlæg eller en afhentningsplads. Her er det kun afsenderen af de døde dyr, der skal indberette flytningen til de nævnte steder.
- Flytninger af dyr til fælles græsgange, dyrskuer eller dyrehospitaler, hvor dyret/dyrene ikke skifter ejer i forbindelse med flytningen. Her er det kun ejeren af dyret/dyrene, der skal indberette flytningerne til og fra de nævnte steder.

7. Flytningsdokumenter skal ledsage dyrene, når de flyttes

Som hovedregel skal levende får og geder ledsages af et gyldigt flytningsdokument, når de bliver flyttet mellem to besætninger. Det gælder også, når du flytter dyr til slagtning. Du kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvordan du udskriver flytningsdokumenter.

I nogle tilfælde er der ikke krav om, at dyrene ledsages af et flytningsdokument. Det drejer sig om dyr, der:

- flyttes mellem besætninger med samme ejer,
- flyttes til og fra græsningsarealer, hvor der kun findes dyr fra besætninger med samme ejer,
- flyttes til dyrehospitaler som følge af akut opstået sygdom eller anden tilstand, der kræver indlæggelse, eller
- hjemtages til besætningen fra en fælles græsgang eller et dyrskue. I dette sidste tilfælde skal dyret eller dyrene ledsages af det samme flytningsdokument, som de havde med, da de blev flyttet til den fælles græsgang eller dyrskuet.

Flytningsdokumentet kan anvendes i op til 14 dage efter, det er udskrevet, hvis hverken besætningen eller de dyr, der skal flyttes, er blevet pålagt et offentligt tilsyn efter det tidspunkt, hvor flytningsdokumentet er udskrevet.

Flytningsdokumentet må kun anvendes til én enkelt flytning og er kun gyldigt med ejerens underskrift og dato.

Modtagne flytningsdokumenter skal opbevares i mindst tre år efter udskrift, og de skal kunne fremvises til Fødevarestyrelsen eller Landbrugsstyrelsen ved en eventuel kontrol.

8. Fortegnelser for besætninger med får og geder

Du skal huske at skrive ned, når du mærker dine dyr, og når du flytter dyr ud og ind af din besætning.

Hvem skal føre fortegnelser

Ejeren af en fåre- eller gedebesætning skal for hvert enkelt dyr registrere oplysninger om:

1. Identifikationskoden, der står på identifikationsmidlet (dyrets nummer).
2. Fødselsmåned og -år.
3. Dato for død, slagtning eller bortkomst.
4. For dyr, der flyttes ind i din besætning: dyrets øremærkenummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret kom fra samt datoen for dyrets ankomst.
5. For dyr, der flyttes ud af din besætning: dyrets øremærkenummer og besætningsnummer for den besætning, som dyret er blevet flyttet til samt datoen for dyrets afgang.
6. For dyr, der er mærket med chip: chippens placering på dyret.

Hvis du mærker lam/kid med identifikationsmidler påført CHR nummer, fordi dyrene skal slagtes inden de er 12 måneder gamle, skal du for punkterne 1, 2, 4 og 5 blot notere det samlede antal dyr, der er født i samme måned og år eller flyttet til/fra samme sted på samme dato. Så hvis der f. eks. bliver født ti lam i maj måned 2021, så behøver du ikke at udfylde ti linjer, hvor du skriver "født maj 2021, mærket med CHR-nummer XXXXX", men blot notere de ti dyr på én linje, hvor du skriver "ti dyr, født maj 2021, mærket med CHR-nummer XXXXX".

Der skal dog ikke føres fortegnelser over flytninger når:

- besætningen er et græsningsareal, køle- eller fryseanlæg eller en afhentningsplads,
- får eller geder flyttes til og fra græsningsarealer, hvor dyrene går op til 30 dage, og hvor der kun findes dyr fra besætninger med samme ejer
- får eller geder flyttes mellem besætninger, der indgår i samme naboaftale.

Hvornår skal der føres fortegnelser

Fortegnelserne skal ajourføres senest syv dage efter hændelsen (flytning, fødsel, død, slagting, bortkomst eller chipmærkning). For lam og kid, der fødes i din besætning, regnes fristen for ajourføring dog syv dage efter, at du har mærket dyret. Det vil sige, at hvis du fx mærker et lam, når det er én måned gammelt, så skal du notere dyrets nummer, fødselsmåned og -år senest én måned og syv dage efter, at lammet blev født. Hvis du fx mærker dyret, når det er ni måneder gammelt, så skal du notere dyrets nummer, fødselsmåned og -år senest ni måneder og syv dage efter, at lammet blev født.

Du skal opbevare fortegnelserne i mindst tre år efter seneste hændelse for det eller de dyr, som hændelsen vedrører.

Hvordan skal der føres fortegnelser

Der er ikke noget krav til præcis, hvordan du skal skrive det ned, men oplysningerne skal stå samlet og være let tilgængelige, hvis Fødevarestyrelsen eller Landbrugsstyrelsen kommer på kontrol i din besætning.

9. Naboaftaler

Du kan søge om at få registreret en naboaftale mellem to besætninger i CHR, hvis disse betingelser er opfyldt:

- De to besætninger, der skal indgå i naboaftalen, har samme ejer (samme CVR/CPR-nr.).
- De to besætninger befinder sig på to naboejendomme, hvor dyrene er sammenblandede på udendørs arealer i græsnings sæsonen, og dyrene bevæger sig frit mellem de to ejendomme.

Fordelene ved at få registreret en naboaftale er, at du ikke er forpligtet til at registrere i dine fortegnelser eller indberette flytningerne til CHR, når dyrene flyttes mellem de besætninger, der indgår i naboaftalen. Du kan se i bilag 1 bagerst i vejledningen, hvor du kan ansøge om at få dispensation til en naboaftale.

10. Generelt om indberetninger til CHR

Du skal som hovedregel altid indberette digitalt til CHR. I bilag 1 bagerst i vejledningen, kan du se, hvilke hjemmesider, programmer eller apps som du kan benytte til de forskellige typer af indberetninger.

Der er kun få muligheder for undtagelse fra reglen om obligatorisk digital indberetning:

- Indberetninger, hvor hjemmesiden, programmet eller appen ikke tillader, at den konkrete indberetning foretages digitalt. Det kan fx være registrering af et slagteri eller andre godkendte virksomheder.
- Indberetninger fra ejere, der hos deres egen kommune er blevet fritaget fra kravet om digital post.

Bilag 1: Oversigt over kontakter og selvbetjeningstjenester

Handling du ønsker at udføre	Hvem kan du kontakte eller hvor kan du gøre det selv
Oprette besætning	<p>Du kan selv foretage oprettelsen på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller landbrugsindberening.dk.</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk</p>
Årlig ajourføring af besætning	<p>Du kan selv foretage registrering på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberetning.dk</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk</p>
Ophøre besætning	<p>Du kan selv foretage ophør på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på Landbrugsindberetning.dk.</p> <p>Du kan alternativt kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk</p>
Foretage ejerskifte	<p>Du kan selv foretage registrering på Fødevarestyrelsens app 'CHR' eller på landbrugsindberetning.dk.</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15 Mail CHR-Skejby@seges.dk</p>
Anmode om dispensation fra mærkning	<p>Du kan anmode om dispensation via fvst.dk/kontakt</p>
Bestilling af identifikationsmidler: Til dyr født i Danmark	<p>Du kan selv foretage bestilling af identifikationsmidler på landmand.dk</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte:</p>

<p>Til dyr indført/importeret til Danmark</p>	<p>CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p> <p>Bestilling af røde øremærker: Du kan kontakte CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p> <p>Aftale besøg fra den lokale veterinærenhed: Du kan kontakte Kunderådgivningen på tlf. 72 27 69 00.</p> <p>Der skal ikke betales for røde øremærker eller besøget fra veterinærenheden.</p>
<p>Godkendte leverandører af identifikationsmidler (øremærker, kodemærker, chip og vombolusser)</p>	<p>Du finder listen med links til de forskellige leverandører på <u>landbrugsinfo.dk</u> her.</p>
<p>Indberette flytninger til CHR</p>	<p>Du kan selv indberette flytninger på webdyr.dk (gratis indberetningsløsning)</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p>
<p>Udskrive flytningsdokumenter</p>	<p>Du kan selv udskrive flytningsdokumenter på chr.fvst.dk – vælg feltet "Flytningsdokument"</p> <p>Du kan alternativt, mod betaling, kontakte: CHR-afdelingen, SEGES Tlf. 70 15 50 15</p>
<p>Anmode om dispensation til naboaftale</p>	<p>Du kan anmode om naboaftale via fvst.dk/kontakt.</p>

Bilag 2: Oversigt over EU-regelgrundlaget for mærkning og registrering af får og geder

Forordning	Relevante artikler for mærkning og registrering af får og geder	Fagligt emne
Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2016/429/EU af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed («dyresundhedsloven»)	Artikel 84	Pligt til at lade sin virksomhed registrere
	Artikel 102	Føring af fortegnelser
	Artikel 108	Rettet mod FVST
	Artikel 109	Rettet mod FVST
	Artikel 110	Flytningsdokumenter / Rettet mod FVST
	Artikel 111	Rettet mod FVST
	Artikel 113	Identifikation af dyr
	Artikel 127	Flytning til DK fra et EU-medlemsland
Kommissionens delegerede forordning 2019/2035/EU af 28. juni 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler for virksomheder, der holder landdyr, og rugerier samt sporbarhed for visse opdrættede landdyr og rugeæg	Artikel 18	Myndighedernes forpligtelse vedr. registre over virksomheder og føring af fortegnelser
	Artikel 22	Forpligtelser vedrørende føring af fortegnelser
	Artikel 23	Forpligtelser vedrørende føring af fortegnelser
	Artikel 45-48	Identifikation af dyr

	Artikel 49	Database – rettet mod FVST
	Artikel 50	Flytningsdokumenter
	Artikel 81	Identifikation af dyr, der indføres fra tredjelande
	Artikel 82	Rettet mod FVST
Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/520 af 24. marts 2021 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår sporbarheden af visse opdrættede landdyr.	Bilag 3	Midler til identifikation af opdrættede landdyr
	Artikel 3, nr. 1	Indberetning af flytninger til database
	Artikel 4-6, 9, 11	Rettet mod FVST
	Artikel 14	Frister for identifikation af dyr
	Artikel 17	Frister for identifikation af dyr, der indføres fra tredjelande
	Artikel 18	Fjernelse/ændring af identifikationsmidler
	Artikel 19	Udskiftning af identifikationsmidler

Bilag 3: Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven

For at lette læsningen af denne CHR vejledning, finder du neden for nogle udvalgte definitioner fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed («dyresundhedsloven»).

[Du kan læse hele forordningen og se alle definitionerne her.](#)

Udvalgte definitioner fra Dyresundhedsloven – nummereringen af definitionerne er bibeholdt fra dyresundhedsloven, så du let kan genfinde dem der:

- 1) »**dyr**«: hvirveldyr og hvirvelløse dyr
- 2) »**landdyr**«: fugle, landpattedyr, bier og humlebier
- 5) »**opdrættede dyr**«: dyr, der holdes af mennesker; herunder for akvatiske dyrs vedkommende akvakulturdyr
- 8) »**vildtlevende dyr**«: dyr, der ikke er opdrættede dyr
- 11) »**selskabsdyr**«: dyr af de i bilag I opførte arter, som holdes i privat ikkekommercielt øjemed
- 12) »**person, der holder selskabsdyr**«: fysisk person, der holder selskabsdyr, hvilket kan omfatte en ejer af selskabsdyr
- 13) »**ejer af selskabsdyr**«: fysisk person, der er angivet som ejer i identifikationsdokumentet, jf. artikel 247, litra c), artikel 248, stk. 2, litra c), artikel 249, stk. 1, litra c), og artikel 250, stk. 2, litra c)
- 14) »**ikkekommerciel flytning**«: enhver flytning af et selskabsdyr, der ledsager sin ejer, som
  - a) hverken har til formål at sælge eller på anden måde at overdrage ejendomsretten til det pågældende selskabsdyr, og
  - b) indgår i selskabsdyrets ejers flytning
    - I. enten under denne direkte ansvar eller
    - II. under ansvar af en bemyndiget person, hvis selskabsdyret er fysisk adskilt fra sin ejer
- 24) »**operatør**«: enhver fysisk eller juridisk person, som er ansvarlig for dyr eller produkter, herunder for et begrænset tidsrum, bortset fra personer, der holder selskabsdyr, og dyrlæger
- 25) »**transportør**«: operatør, der transporterer dyr for egen regning eller for tredjemands regning
- 27) »**virksomhed**«: lokalitet, struktur eller i tilfælde af frilandsopdræt omgivelser eller sted, hvor der midlertidigt eller permanent holdes dyr eller opbevares avlsmateriale, bortset fra:
  - a) hustande, hvor der holdes selskabsdyr
  - b) dyrlægepraksisser eller -klinikker
- 28) »**avlsmateriale**«:
  - a) sæd, oocytter og embryoner bestemt til kunstig reproduktion
  - b) rugeæg
- 45) »**hovdyr**«: dyr, der er opført i bilag III
- 46) »**avlsmaterialevirksomhed**«:
  - a) i forbindelse med sæd en virksomhed, hvor sæd indsamles, produceres, forarbejdes eller opbevares

b) i forbindelse med oocytter og embryoner en gruppe fagpersoner eller en struktur, der er under tilsyn af en teamdyrlæge, som har kompetence til at indsamle, producere, forarbejde og opbevare oocytter og embryoner

c) i forbindelse med rugeæg et rugeri

48) »**afgrænset virksomhed**«: en permanent geografisk afgrænset virksomhed, der er oprettet på frivillig basis og godkendt med hensyn til flytninger, hvor dyrene:

a) opdrættes eller avles med henblik på udstillinger, uddannelse, bevaring af arter eller forskning

b) holdes afgrænset og adskilt fra de omkringliggende omgivelser og

c) er omfattet af dyresundhedsovervågning og biosikringsforanstaltninger

49) »**sammenbringning**«: sammenbringning af opdrættede landdyr fra mere end én virksomhed i en kortere periode end den krævede opholdsperiode for den pågældende dyreart